

Näringsdepartementet

Mönstringskrav för intendenturpersonal på fartyg i inre fart

ILO-kommittén har genom remiss 2006-02-03 (N2006/346/TP) anmodats yttra sig över promemorian *Mönstringskrav för intendenturpersonal på fartyg i inre fart*, utarbetad inom Näringsdepartementet. I promemorian föreslås att intendenturpersonal som arbetar på fartyg som uteslutande används i inre fart undantas från reglerna om mönstring i mönstringsförordningen samt att det i förordningen införs krav dels på att sådan personal skall antecknas i en särskild besättningslista, dels på att intendenturpersonal som ingår i fartygets säkerhetsorganisation ombord skall uppvisa läkarintyg.

ILO-kommittén noterar med tillfredsställelse att promemorian uppmärksammar Sveriges internationella åtaganden, bl.a. till följd av ratificeringen av de två ILO-konventionerna (nr 73) om läkarundersökning av sjömän och (nr 108) om identitetshandlingar för sjömän.

Den i 5 § 1 mönstringslagen föreskrivna sjöfartsboken motsvarar den identitetshandling som erfordras enligt konventionen nr 108. Sverige har dock utnyttjat möjligheten att göra undantag från konventionen för intendenturpersonal på passagerarfartyg som går i regelbunden färjetrafik mellan nordisk hamn och annan hamn inom fartområdena inre fart, stor kustfart eller nordsjöfart. För sådan personal är det tillräckligt att inneha pass eller annan likvärdig identitetshandling (6 §). Undantaget har tydligt redovisats i Sveriges rapporter enligt ILO:s stadga, art. 22, om konventionens tillämpning och har inte mött någon invändning från ILO:s granskningsorgan. Konventionen nr 108 är tillämplig rörande sjömän på fartyg som används för sjöfart till havs. I promemorian dras slutsatsen att sjömän som arbetar på fartyg i inre fart redan av det skälet inte omfattas av konventionen. Kommittén delar den bedömningen.

Kravet på läkarintyg enligt konventionen nr 73 motsvaras av 5 § 2 mönstringslagen. I promemorian konstateras att inte heller ILO-konventionen nr 73 är tillämplig avseende fartyg i inre fart utan endast gäller havsgående fartyg med en bruttodräktighet om minst 200.

Sverige ratificerade konventionen nr 73 år 1962. I prop.1961:163 slogs fast att "konventionen äger tillämpning på samtliga sjömän ombord på fartyg om minst 200 tons bruttodräktighet i såväl inrikes som utrikes fart". Ratifikationen möjliggjordes genom den samtidigt antagna mönstringsförordningen (1961:87), som upphörde att gälla i och med att den nuvarande mönstringslagen (1983:929) trädde i kraft. Sveriges rapporter om konventionens tillämpning innehåller en noggrann redovisning av den nya lagen och särskilt bestämmelserna i 7, 18 och 19 §§. Det betonas att undantag från kravet på fullständigt läkarintyg gjorts i fråga om sjömän på fartyg som uteslutande används i inre fart, för vilka läkarundersökningen begränsas till syn- och hörsel förmåga. Samtidigt poängteras att endast "the complete medical certificate" överensstämmer med konventionens krav. Den nya svenska tolkningen av "sea-going vessel" har inte mött någon invändning från ILO:s granskningsorgan.

Det kan tilläggas att konventionen nr 73 är en av de konventioner som revideras genom ILO:s sjöarbetskonvention, antagen av Internationella arbetskonferensen i februari 2006. I den regleras kravet på läkarintyg för arbete ombord på fartyg i Regulation 1.2 och anslutande Standard A1.2 och Guideline B1.2 Medical certificate. Om och när Sverige ratificerat 2006 års sjöarbetskonvention och den trätt i kraft, upphör konventionen nr 73 att vara bindande för Sverige. Den nya sjöarbetskonventionen omfattar inte fartyg som uteslutande används i inre fart.

ILO-kommittén delar uppfattningen att ett undantag för intendenturpersonal på fartyg i inre fart från plikten att mönstra inte strider mot Sveriges åtaganden enligt ILO-konventionerna nr 73 och nr 108.

I handläggningen av detta ärende har deltagit undertecknad ordförande och ledamöterna Renman, Delang, Rudeberg och Edström. Närvarande har varit ersättarna Eriksson, Skäringer och Johansson, experten Gotare och, adjungerade, Monica Eng Sjölund och Linda Hiljemark, båda i Näringsdepartementet, samt undertecknad sekreterare.

För ILO-kommittén

Anders Teljebäck

Kerstin Wiklund